

Obchody místní.

I. Pojem.

Místní obchody jsou v širším slova smyslu ona obchodní jednání, která mají být splněna na témž místě, kde byla uzavřena; v užším slova smyslu jsou místní obchody ony koupě a prodeje, jichž předmětem jest zboží v témž místě se nalézající, ve kterém prodávatel v čas uzavřené smlouvy svůj obchodní závod nebo své sídlo má a kde kupce zboží jest zavázán přijmouti resp. převzítí. Protiva k místním obchodům tvoří obchod distanční, při nichž zboží kupci se zasílá s jiného místa.

II. Zásada čl. 346 obch. zák., že kupce povinen jest zboží přijmouti pokud má vlastnosti smlouvou neb zákonem požadované, a že přijetí musí se státi ihned, není-li jinak určeno smlouvou nebo místním obyčejem nebo okolnostmi, platí jak pro obchod místní tak distanční. Rozdíl však záleží v tom, že při obchodech distančních příjemce zboží jest zavázán došlé zboží bez prodlení prohlédnouti a ihned oznámiti prodávateli objevené vady, jinak by se pokládalo zboží za schválené. Naproti tomu při místních obchodech má kupce ihned při odevzdání zboží prodávateli prohlásiti, zda zboží schvaluje čili nic resp. zda zboží přijímá čili nic. Přijme-li kupce zboží, není zpravidla již oprávněn dodatečně k platnosti přivéstí vady nebo zboží k dispozici dáti; neboť při místních obchodech má průchod úplně zásada čl. 318 obch. z., podle které na danou nabídku má být mezi přítomnými k uzavření obchodu ihned učiněno prohlášení. Proávatel může ihned při dodání a odevzdání zboží žádati, aby se kupce o jeho náležitě jakosti prohlásil, není tedy nucen vydávati se nebezpečí dodatečného vytčení vad zboží se strany kupcovy a se své strany převzítí na se důkaz, že zboží v čas odeslání vyhovovalo podmínkám smlouvy neb zákona. Ustanovení čl. 347—350 obch. zák. nemají tudíž platnosti pro obchody místní.

III. Ovšem naskytá se otázka, zda při obchodech místních vady, které při okamžité prohlídce dle řádného způsobu jednání nebyly patrné, následkem přijetí zboží kupcem také mají býti pokládány za schválené resp. nemohou-li již k platnosti býti přivedeny. Nemůže býti pochybností, že při obchodech místních kupci při takových nedostatcích, jež nelze ihned postřehnouti, musí býti aspoň to právo zůstaveno, jako každému jinému kupci, ježto by mu byla každá právní ochrana odeprána, aby se zabezpečil před vadami, které nebyly hned při odevzdání resp. přijetí zboží patrné. Musí tedy vzhledem k tomu právem se dovozovati, že dle čl. 1. obch. zák. pokud obchodní zvyklosti pro některý druh zboží zvláštní lhůty ohledně takových teprve dodatečně na jevo vycházejících vad při obchodech místních nepřipouštějí, má míti platnost ustanovení § 933 o. o. z., dle něhož přísluší kupci v souhlasu se čl. 349 obch. zák. šestiměsíční lhůta běžící od dodání zboží, aby mohl za příčinou odstranění takovýchto nedostatků event. zrušení koupě svá práva z titulu správy k platnosti přivéstí.

Obchody splátkové.

I. Povaha a význam.

Obchody splátkové jsou u provozování živnosti předsevzaté prodeje movitých věcí s výslovnou úmluvou, že jich kupní cena ve splátkách zapravena býti má. Obchod splátkový vnikl do všech odvětví obchodu. Obchody splátkové uzavírají se při koupi šatstva, prádla, nábytku, kněh, obrazů, losů, cenných papírů, strojů atd. Obchod splátkový jest výplodem moderního styku obchodního a pokud se týče drobného obchodu, nahrazuje